

УТВЪРЖДАВАМ

Ректор:

/доц.д-р М. Миткова/

ПРОГРАМА

ПО БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА ЗА ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ „БЪЛГАРСКА ФИЛОЛОГИЯ” И “ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ИСТОРИЯ”, ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН “БАКАЛАВЪР”, РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ

Писменият държавен изпит по български език и литература за студентите от специалност „Българска филология” и „Педагогика на обучението по български език и история”, образователно-квалификационна степен “бакалавър”, редовно обучение, включва по една тема по български език и една по литература, а студентите правят своя избор според интересите и предпочитанията си.

Времетраенето на писмения изпит е четири часа.

Темите се формулират въз основа на посочения в програмата материал.

Въпросите, отнасящи се до литературната теория и българския фолклор, не се формулират самостоятелно, а се включват при необходимост в разработката на литературната тема.

*Критериите за оценяване на писмената работа по литература, както и скалата за оценяване са на разположение на студентите в литературната секция на Катедрата по български език и литература, каб. 234

СТАРОБЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ХАРАКТЕР на старобългарската литература. Проблеми на периодизацията. Характеристика на периодите.

СРЕДНОВЕКОВНИ КНИЖОВНИ ШКОЛИ – Преславска книжовна школа – Константин Преславски, Симеон и преводачите от неговия кръг, Черноризец Храбър, Йоан Екзарх; Охридска книжовна школа – Климент Охридски, Наум; Търновската книжовна школа – Патриарх Евтимий, Йоасаф Бдински, Григорий Цамблак, Константин Костенечки. Рилска книжовна школа – Владислав Граматик, Димитър Кантакузин; Софийска книжовна школа – поп Пейо, Матей Граматик.

СРЕДНОВЕКОВНИ ЛИТЕРАТУРНИ ЖАНРОВЕ – агиографска литература, ораторска проза, поезия, белетристика, летописание, епистолярна литература, кратки литературни жанрове.

АПОКРИФНА ЛИТЕРАТУРА – произход, разпространение, тематика, жанрове. Влияние на апокрифите върху живописата, личното литературно творчество и фолклора.

БОГОМИЛСТВО и богомилска книжнина. Противобогомилска книжнина – Презвитер Козма.

СРЕДНОВЕКОВНА ЛИТЕРАТУРНА СИМВОЛИКА.

ОСНОВНИ АВТОРИ:

Делото на Кирил и Методий – живот и дейност, преводи, литературно творчество, значение.

Черноризец Храбър.

Йоан Екзарх.

Григорий Цамблак.

Патриарх Евтимий

ВЪЗРОЖДЕНСКА ЛИТЕРАТУРА

СЪЩНОСТ И ИСТОРИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА БЪЛГАРСКОТО ВЪЗРАЖДАНЕ. Сходства и различия с Европейския Ренесанс. Предмет и задачи на възрожденската литература. Черти на прехода от старобългарска към възрожденска литература – дамаскини, католическа и павликянска книжнина, творбите на авторите от Софийската книжовна школа, летописни разкази и приказки от XVI в. Проблеми на периодизацията.

МОДЕЛИРАНЕ НА ЖАНРОВАТА СИСТЕМА във Възрожденската литература. Основни фактори – фолклор, старобългарска литературна традиция, руска и западноевропейска литература. Побългаряването като литературно явление и неговото отношение към жанровете структури. Наченки на литературна критика.

НАЧАЛО И РАЗВОЙ на: възрожденската поезия, възрожденската белетристика, възрожденската драма, възрожденската публицистика.

ОСНОВНИ АВТОРИ:

ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ. Делото на Паисий Хилендарски и ролята му в процеса на изграждане на историческо съзнание и национална идентификация. Предшественици. Източници, композиция, разпространение на “История славянобългарска”.

СОФРОНИЙ ВРАЧАНСКИ. Творчеството на Софроний Врачански като характерно явление на прехода – „Първи видински сборник”, „Изповедание на трите вери”. “Неделник” – първата новобългарска печатна книга. „Втори видински сборник”. “Житие и страдания грешнаго Софрония” – на границата между две художествени системи.

ПЕТЪР БЕРОН – „Буквар с различни поучения“ – начало на енциклопедизма във възрожденската литература.

ГЕОРГИ СТ. РАКОВСКИ. Литературна дейност: “Горски пътник”, стихотворения; мемоари – “Неповинен българин”, “Житие”, “Три съня”. Журналистическа дейност – “Предвестник Горскаго пътника”, “Българска

дневница”, „Дунавски лебед” и др. Филологически, исторически и етнографски занимания.

ИВАН БОГОРОВ – в. „Български орел“; КОНСТАНТИН ФОТИНОВ – сп. „Любословие“.

НАЙДЕН ГЕРОВ – поемата „Стоян и Рада“ – между фолклора и литературата.

ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ. Принос в изграждането на литературата и езика. Поезията на Славейков в нейното тематично и жанрово многообразие. Славейков като фолклорист. Публицистична и журналистическа дейност – отражение на църковните и политически борби на епохата: статии, фейлетони, мемоари (в. „Гайда”, в. „Македония” и др.);

ДОБРИ ВОЙНИКОВ. Начало на оригиналната българска драматургия. Исторически драми, комедиография – „Криворазбраната цивилизация” в контекста на възрожденското разбиране на опозицията „свое–чуждо”.

ВАСИЛ ДРУМЕВ. Специфични особености на Друмевата белетристика – „Нещастна фамилия”, „Ученик и благодетели”. Историческата драма „Иванко” – в контекста на възрожденската историография и драматургия, актуални обществено-политически внушения.

ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ. Белетристика – повести и разкази. Поетически творби. Публицистична и журналистическа дейност – „Свобода”, „Независимост”, „Знание” и др. Родоначалник на белетристично-публицистичния фейлетон, рубриката „Знаеш ли ти кои сме?”.

ХРИСТО БОТЕВ. Новаторство и традиция в Ботевата поезия. Жанрова специфика на Ботевата публицистика. Вестниците на Ботев „Дума на българските емигранти”, „Будилник”, „Знаме”, „Нова България”.

БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО ДО КРАЯ НА ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

Българската литература от Освобождението до края на Първата световна война. Граници и вътрешна периодизация. Основни литературни направления.

Българската литература през 80-те години на XIX век. Исторически, социално-политически и културни характеристики на десетилетието. Културни средища. Обща характеристика на литературния живот. Доразвиване на възрожденските тенденции. Основни теми и жанрове. Мемоарна литература. Периодика и първи прояви на литературна критика.

Българската литература през 90-те години на XIX век. в социално-политическия и културния контекст на десетилетието. Ролята на литературната периодика и литературните кръгове. Основни направления – народничество, реализъм, модернизъм. Жанрова динамика в българската литература през 90-те години.

Селото като обект на изображение на българската литература в края XIX и началото на XX век.

Проблемът за литературните поколения – “млади” и “стари” в литературния живот. Нова естетическа ориентация – кръгът “Мисъл” – естетическа платформа и литературна политика, индивидуализмът като първи етап на българския модернизъм.

Поява на професионална литературна критика.

Българската литература от началото на XX век до края на Първата световна война. Периодични издания и литературни кръгове. Бохемата и литературният живот.

Жанрови търсения в началото на века – подем на лирическите жанрове. Градът и градското в българската поезия и проза в края на XIX и началото на XX век. Развойни процеси в драмата – българската драматургия между традиционни и модерни драматургични техники; поява и специфика на модерната драма през първото десетилетие на 20 в.; основни представители. Литературнокритически търсения; основни литературни полемики.

Българският символизъм – социални и културно-исторически предпоставки; чуждите влияния и българският символизъм, поетика и философско-естетическа програма; основни представители.

Основни автори:

Иван Вазов. Жизнен и творчески път. Литературно-естетически позиции. Лирика – основни стихосбирки, основни мотиви, поетика, развитие на поетичния стил. “Епопея на забравените”. Поеми – “Грамада”, “Загорка”, “Моята съседка Гмитра”, “В царството на самодивите” и др., новаторство в лироепическите форми. Разкази – “Повести и разкази”, “Драски и шарки”, “Видено и чуто”, “Пъстър свят”, “Утро в Банки”, тематика и поетика на Вазовите разкази. Повести – “Митрофан и Дормидолски”, “Чичовци”, “Немили-недраги”. Романи – “Под игото”, “Нова земя”, “Казаларската царица”. Исторически произведения – “Легенди при Царевец”, драми, романи. Драматургично творчество – “Хъшове”, “Службогонци”. Пътеписи.

Константин Величков. Обществено-културна и литературна дейност. Патриотични, граждански и интимни мотиви в лириката – “Цариградски сонети”, “Тъги и радости”, “В честити минути”. “В тъмница” в контекста на мемоарната литература на 80-те години. Жанрова специфика на пътеписа “Писма от Рим”. Драматургични и белетристични опити. Преводаческа дейност. “Българска христоматия”.

Захари Стоянов. Публицистика. Биографични творби. Мемоаристика – “Записки по българските въстания”.

Стоян Михайловски. Сатира и басни. Философски мотиви в поезията. “Книга за българския народ”.

Алеко Константинов. “До Чикаго и назад” – новаторство и традиция в контекста на българския пътепис. “Бай Ганьо” – жанрова специфика, проблеми на рецепцията, генеалогия на вторичната фолклоризация. Фейлетони – жанрова поетика.

Тодор Влайков. Носталгия и идеализация на патриархалните отношения в народнически ориентираната белетристична традиция – “Дядовата Славчова унука”, “Леля Гена”. Социален критицизъм – “Косач”, “Чичо Стайко”, “Ратай”. Мемоаристика.

Антон Страшимиров. Разнопосочност на творческите търсения. Разкази за българското село (“Смях и сълзи”). Повести и романи – основни произведения, тематика и проблематика, жанрови особености. Драматургия – основни произведения, посоки на естетическите търсения – “Вампир”. Народопсихологични изследвания. Участие в литературните полемики.

Михалаки Георгиев. Проблемът за невъзможната комуникация между интелегента и народа, малкия човек и държавните институции, селото и града, българите и чужденците – “С тебешир и въглен”, “Моят приятел Пенчо Чатмаков”, “Неразбория”, “Шарен свят”. Войната в творчеството на М. Георгиев – “След войната”, “От зло на по зло”. Идеализация на миналото и селския живот – “Рада”, “Тѳшо”, “Молла Мутиш бег, колаковският господар”.

Георги Стаматов. Градът и градският човек в творчеството на Г. П. Стаматов. Поетика на Стаматовия разказ.

Елин Пелин. Тематика, проблематика и поетика на Елин-Пелиновия разказ. Повести – жанрово-смислови особености. “Под манастирската лоза”.

Пенчо Славейков. Жизнен и творчески път. Нравствено-философски идеи и възгледи за характера на литературното творчество. Поетът като културна институция. Пенчо Славейков и кръгът “Мисъл”. Лирика – жанрова характеристика. Поеми – битови и философски, основни мотиви и образи. Отношение към фолклора. “На Острова на блажените” – антологизъм и мистификация. “Кървава песен” и художествената интерпретация на националноосвободителните борби. Литературна критика.

Петко Тодоров. Ранни разкази. Поетика на “Идилии” – употребите на фолклора и “бляновете” на модерността, лиризм в прозата, стилизация. Драми – “Зидари”, “Змейова сватба”, “Първите”.

Пейо Яворов. Лирика – основни мотиви, философско-психологическо начало, драматизъм. Поеми. Любовна лирика. Македония в жизнения и творческия път на Яворов – “Хайдушки копнения” и биографията на Гоце Делчев. Драматургия – “В полите на Витоша”, “Когато гръм удари, как ехото заглъхва”.

Кирил Христов. Социални и граждански мотиви. Анакреонтичното начало в лириката на К. Христов.пейзажна лирика. Балади и поеми. Драматургия, белетристика, мемоарна проза, преводаческа дейност.

Димитър Бояджиев. Лирика – “Писмо”, “Нощем”, “С дълбока нежност”, “Елегия”, “Сподавен вик”, “Вечерен трепет”, “Марсилия” и др.

Теодор Траянов. “Regina mortua”, “Химни и балади”, “Пантеон”, “Български балади”.

Емануил Попдимитров. Пейзажна и любовна лирика, лироепически произведения “В страната на розите”.

Николай Лилиев. “Птици в нощта”, “Лунни петна”.

Христо Ясенов. “Рицарски замък”, пантеизмът в поезията на Хр. Ясенов, хумор и сатира.

Димчо Дебелянов. Лирика. Дебелянов и българският символизъм – “Гора”, “Легенда за разблудната царкиня”. Военни стихове. Хумор и сатира.

БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА МЕЖДУ ПЪРВАТА И ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

Литература и литературен живот през 20-те години на ХХ век. Исторически, социално-политически и културен контекст на българската литература след войните. Литературни кръгове и общности и техните естетически програми. Литературна периодика – „Хиперион”, „Златорог”, „Везни”, „Пламяк”, „Развигор”, „Изток”, „Стрелец”, „Българска мисъл”, „Нов път”, „Новис” и др. Основни литературни полемики. Трансформационни процеси и жанрова динамика. Литературни направления.

Динамика на литературния процес след войните. Българският модернизъм – съдбата на българския символизъм, експресионизъм, футуризм, конструктивизъм, имажинизъм, диаволизъм. Бунтът на твореца и антимиметичната поетика – радикалност, експресивност, фрагментарност, асоциативност, стилово смещение (разноречие), нов тип метафоричност, провокация, експеримент. Основни мотиви: дехуманизацията, отношението човек–машина, човекът и градът, отчуждението, двойничеството и др.

Идеи и полемики за родното през 20-те и 30-те години на ХХ век. Родно и европейско – проблеми на усвояването и претворяването, синхронност и разминавания. „Родно изкуство”.

Литература и социална събитийност. Септемврийското въстание и „литературата върху събитията” – “Четворката” от сп. “Нов път”, Николай Хрелков, романът „Хоро” от Антон Страшимиров и др.

Литература и литературен живот през 30-те и началото на 40-те години. Идейни, тематични и жанрови търсения. Основни периодични издания. Развойни тенденции в прозата – делника и делничното като художествен проблем, социално-психологическа насоченост, хумор и сатира, екзотичното като предмет на реалистично изображение. Поетическото поколение от края на 30-те и началото на 40-те години – Ал. Вутимски, В. Ханчев, В. Петров, Б. Райнов, Ал. Геров, Ив. Пейчев и др. Посоки на търсенията.

Историческата тематика в българската белетристика – социокултурни предпоставки за интереса към фикционалното историческо четиво, национална история и исторически мит, схващания за човека и историята. Стоян Загорчинов, Константин Петканов, Фани Попова-Мутафова и др.

Българските поетеси и писателки – изпитанията на литературния канон. Дора Габе; Анна Каменова; Санда Йовчева; Яна Язова, Магда Петканова; Бленика и др.

Развитие на драматургията в периода между двете световни войни. Основни представители – Ст. Л. Костов, Р. Стоянов, Й. Йовков, Г. Райчев и др.

Литературната критика в периода между двете световни войни – Боян Пенев, Владимир Василев, Михаил Арнаудов, Иван Мешков, Георги Цанев и др.

Основни автори:

Христо Смирненски. Поетическо творчество: тематика, проблематика, поетика – “Да бъде ден!”, “Зимни вечери”. Хумор и сатира – специфика на пародийното. Литературнокритическа рецепция.

Гео Милев. Публицистика и критика – сп. „Везни” и „Пламък”. Влияние на експресионизма върху творчеството на Г. Милев – „Грозни прози”, „Жестокият пръстен”, „Иконите спят”, „Ад”, „Ден на гнева”. Поемата „Септември” – проблематика, поетика, принципи на изображение.

Николай Райнов. Многопосочност и многостранност на търсенията. Естетически дуализъм. Декоративност и синтетичност. „Богомилски легенди”, „Видения из древна България”, „Градът”, „Очите на Арабия”, „Между пустинята и живота”, „Сиромаш Лазар”, „Счупени стъкла” и др.

Чавдар Мутафов. Влияние на експресионизма и футуризма. Естетически възгледи и художествен експеримент, критическа есеистика. Сборниците “Марионетки”, “Покерът на темпераментните”, “Технически разкази”. Романът “Дилетант”.

Никола Фурнаджиев. “Пролетен вятър” в контекста на своето време. Особености на творческата еволюция – “Дъга”, “Стихотворения” и др.

Асен Разцветников. “Жертвени клади” и пътят на българската балада, поемата “Двойник”, “Планински вечери”.

Ангел Каралийчев. “Ръж” – лиризация на прозата, “Имане”, “Лъжовен свят”.

Елисавета Багряна. Новаторство на Багрянината поезия: тематика, проблематика, приноси към обогатяване на българския стих – “Вечната и святата”. Поетическо развитие – “Звезда на моряка”, “Сърце човешко”, “Животът, който исках да бъде поема”. Бунтът на жената и фигурата на „Матриарха”.

Атанас Далчев. Философско-естетически възгледи. Проблематика и поетика на Далчевата лирика, функции на предметността.

Йордан Йовков. Поетика на Йовковия разказ. Синтез на модерни концепции и похвати и овладяна традиция. Батална проза. Проблемът за циклизацията – „Старопланински легенди”, „Вечери в Антимовския хан”, „Женско сърце”, „Ако можеха да говорят”. Повестта “Жетварят”. Романът “Чифликът край границата”. Драматургия – “Албена”, “Боряна”, “Милионерът”. Мястото и значението на Й. Йовков в развойните процеси на българския разказ.

Светослав Минков. Ранни разкази. Трансформация и префункционализиране на диаболчните похвати в зрялото творчество. Проблемът за човека и човешкото в модерния свят. Поетика на разказите – сборниците “Игра на сенките”, “Къщата при последния фенер”, “Автомати”, “Дамата с рентгеновите очи”.

Георги Райчев. Особенности на психологизма – образи, конфликти, стил. Повести – “Мъничък свят”, “Грях”, “Песен на гората”. Разкази – “Лина”, “Смърт”, “Мерзавец”, „Страх”, „Съновидения”, “Карачакал” и др. Драматургично творчество – “Еленово царство”.

Константин Константинов. Тематика и жанрова специфика на разказите, поетика на делника и делничното – “По земята”, “Ден по ден”, “Трета класа”. Идеология и насилие – романът “Кръв”. Мемоаристика – “Път през годините”.

Георги Караславов. Социалнопсихологическа проза – “Татул”, “Снаха”.

Никола Вапцаров. Поезията на Вапцаров в идейния и социокултурния контекст на епохата. Новаторство и поетика. Особенности на стила.

3

БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА СЛЕД ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА В КРАЯ НА 40-ТЕ И 50-ТЕ ГОДИНИ НА ХХ ВЕК. Политически промени и трансформация на литературните институции. Идеология и естетика. Социалистическият реализъм като комплексен метод. Литературата на социалистическия реализъм. Идеино-тематични и жанрови търсения. Модерният роман от средата и края на 40-те години – Богомил Райнов, Павел Вежинов, Димитър Димов. Епическата вълна в литературата – Димитър Димов, Димитър Талев, Емилиян Станев. Поезията на П. Пенев в контекста на господстващата идеология – традиция, новаторство, поетика. Проблеми на литературната критика.

АСИМИЛАТИВНО-ТРАНСФОРМАТИВНИ ПРОЦЕСИ В БЕЛЕТРИСТИКАТА ПРЕЗ 60-ТЕ ГОДИНИ. Разцвет на кратките жанрови форми. Разказът и новелата – П. Вежинов, Г. Мишев, Й. Радичков, Н. Хайтов, В. Попов, Ив. Петров и др. Романът – К. Калчев, Б. Райнов, Б. Димитрова, Ив. Петров, Д. Фучеджиев. Екзистенциална проблематика и промяна в наративните стратегии. Пародията и гротеската.

ИСТОРИЧЕСКИЯТ РОМАН ОТ 60-ТЕ ГОДИНИ. Повествователни модели. Взаимодействие на историографски и фикционален дискурс – А. Дончев, В. Мутафчиева, Г. Стоев и др.

АПРИЛСКОТО ПОКОЛЕНИЕ В ПОЕЗИЯТА – Ив. Радоев, Вл. Башев, Бл. Димитрова, Л. Левчев, К. Павлов, Ст. Цанев, Хр. Фотев и др. Дискусията за свободния стих.

ТЕНДЕНЦИИ В ЛИТЕРАТУРАТА ПРЕЗ 70-ТЕ И 80-ТЕ ГОДИНИ. Българската поезия – поетика и проблематика, представители – Б. Христов, Б. Иванов, Ив. Цанев, Н. Кънчев, К. Кадийски, Б. Димитрова, Ек. Йосифова

и др. Художествени завоевания в романа, разказа и новелата – Ем. Станев, П. Вежинов, Д. Фучеджиев, Ив. Петров, В. Пасков, Й. Радичков и др. Индикации на постмодерното в българската проза – Георги Марковски, Йордан Радичков, Евгени Кузманов, Г. Величков, В. Пасков и др. Предизвикателствата на модерната драма – Ив. Радоев, Ив. Пейчев, В. Петров, Й. Радичков, Н. Русев, К. Илиев, Ст. Цанев, Ст. Стратиев и др.

ПОСОКИ НА ПОЕТИЧЕСКИТЕ ТЪРСЕНИЯ СЛЕД 60-ТЕ ГОДИНИ НА ХХ ВЕК. Основни тенденции и представители. Ив. Радоев, П. Пенев, В. Ханчев, В. Петров, Бл. Димитрова, Вл. Башев, Ал. Геров, Ст. Цанев, Л. Левчев, К. Павлов, А. Германов, Н. Кънчев Христо Фотев, Ив. Цанев, Б. Иванов, Ек. Йосифова, Б. Христов.

ЛИТЕРАТУРНИЯТ ЖИВОТ ПРЕЗ 90-ТЕ ГОДИНИ НА ХХ ВЕК. Дискусии и полемики. Легализация и разцвет на постмодерната литература. Постмодерният роман – Виктор Пасков, Г. Господинов, Зл. Златанов и др. Разнопосочност в тенденциите на поетическия дискурс – поколенчески сблъсъци и индивидуални почерци, постмодерната поезия – К. Павлов, Н. Кънчев и др. Тенденции в литературата през новото хилядолетие.

ОСНОВНИ АВТОРИ:

ДИМИТЪР ТАЛЕВ. Творчеството на Талев през 30-те години. Романът “На завой” в житейския и творческия път на писателя. Историята в творчеството на Д. Талев – тетралогията “Железният светилник”, “Преспанските камбани”, “Илинден”, “Гласовете ви чувам” – герои и конфликти, изображение на бита и психологизъм, национална съдба и личен избор; “Самуил”, “Хилендарският монах” и др.

ДИМИТЪР ДИМОВ. “Поручик Бенц”, “Осъдени души” – тематика, проблематика, поетика. Романът “Тютюн” и диктатът на идеологемите, характер на конфликта, герои.

ЕМИЛИЯН СТАНЕВ. Разкази. Повести – “Крадецът на праскови”, “В тиха вечер”, “Тихик и Назарий”. Романи – “Иван Кондарев”, философско-естетически възгледи за историята – “Легенда за Сибин, преславския княз”, “Антихрист”.

ЙОРДАН РАДИЧКОВ. Поетика и проблематика на Радичковата проза – мит и митологема, абсурд. Разкази и новели – “Свирепо настроение”, “Коженият пъпеш”, “Барутен буквар”, “Скални рисунки” и др. Романи – “Всички и никой”, “Прашка”, “Ноев ковчег”. Драматургично творчество.

ИВАЙЛО ПЕТРОВ. Иронично-пародийното в “Преди да се родя. И след това”, преосмисляне на традицията. “Мъртво вълнение” и “Хайка за вълци” – художествени измерения и преоценка на социално-политическата проблематика. “Объркани записки”.

ПАВЕЛ ВЕЖИНОВ. Ранно творчество – “Синият залез”. Повести и разкази – “Момчето с цигулката”, “Дъх на бадеми”, “Барьерата” и др. Романи – “Звездите над нас”, “Нощем с белите коне”, “Везни”. Специфика, проблематика, жанрово-тематични търсения, поетика.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

- Ангелов, Б. Старобългарско книжовно наследство. С., 1983.
- Ангелов, Б. Страници из историята на старобългарската литература. С., 1974.
- Ангелов, Д. Богомилството в България. С., 1969.
- Ангелов, Б. Ст. В зората на българската възрожденска литература. С., 1969.
- Ангелов, Б. Ст. Паисий Хилендарски. 1985.
- Аретов, Н. Българското възраждане и Европа. С., 1995.
- Аретов, Н. Чернокожев, Н. Българска литература XVIII – XIX век. Един опит за история. С., 2006.
- Арnaudов, М. Григор Пърличев. Характеристика и бележки. С., 1968.
- Арnaudов, М. Творци на Българското възраждане. С., 1969, т. 1 – 2.
- Баева, С. Петко Славейков. Живот и творчество. 1968.
- Гачев, Г. Ускорено развитие на културата. С., 1979.
- Генчев, Н. Българската възрожденска интелигенция. С., 1991.
- Георгиев, Е. Разцветът на старобългарската литература през IX-Xв. С., 1962.
- Дамянова, Р. Писмата в културата на Българското възраждане. Ш., 1995.
- Дамянова, Р. Отвъд текстовете: Културните механизми на Възраждането. С., 2004.
- Димов, Г. Българската литературна критика през Възраждането, 1965
- Данчев, Г. Владислав Граматик. С., 1969.
- Данчев, Г. Димитър Кантакузин. С., 1979.
- Диневков, П. Похвала на старата българска литература. С., 1979.
- Иванова, Кл. Патриарх Евтимий. С., 1986.
- Изследвания по кирилometодиевистика. С., 1985.
- Йонова, М. Белетристиката в системата на старата българска литература. С., 1992.
- Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. С., 1985. Т.2. С., 1995.
- Климент Охридски. Сборник със статии по случай 1050 години от смъртта му. С., 1966.
- Куев, К. Азбучна молитва в славянските литератури. С., 1974.
- Куев, К. Черноризец Храбър. С., 1967.
- Куев, К. Съдбата на старобългарските ръкописи през вековете. С., 1986.
- Кьосев Ал., “Пролетен вятър” на Фурнаджиев в контекста на своето време. С., 1988 г.
- Милев, А. Гръцките жития на Климент Охридски. С., 1955.
- Минев, Д. Никола Козлев. С., 1966.
- Никола Вапцаров. Нови изследвания. С., 1970.
- Никола Вапцаров. Нови изследвания и материали. С., 1980.
- Николова, Ю. Записки по българска възрожденска литература. Пд., 2004.
- Освобождението 1878 и развитието на българската литература. С., 1977.
- Очерци по история на българската литература след 9.IX. 1944 г.
- Т. I - С., 1979; Т. II - С., 1980.

- Панова, И. Вазов, Елин Пелин, Йовков. Майстори на разказа. 1988 (3. Изд.)
- Панова Сн., Стъпалата на комедията. С., 1980 г.
- Панова Сн., Ст. Л. Костов, С., 1987 г.
- Пенев, Б. История на новата българска литература. С., 1930-1936, т.1 – 4; 1976 – 1978, т. 1 – 4.
- Пенев, Б. Студии, статии, есета. С., 1985.
- Петканова, Д. Апокрифна литература и фолклор. С., 1978.
- Петканова, Д. Хилядолетна литература. С., 1974.
- Петканова, Д. Приемственост и развитие. С., 1992.
- Пикио, Р. Мястото на старата българска литература в Средновековна Европа – Литературна мисъл, 1981, кн. №8.
- Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. /Съставителство Д. Петканова/. С., 1992.
- Старобългарска литература. Т. 1. Апокрифи. С., 1981. Т. 2. Ораторска проза. С., 1982. Т. 3. Исторически съчинения. С., 1983. Т. 4. Житиеписни творби. С., 1986. Т. 5. Естествознание. С., 1992.
- Станчев, Кр. Стилистика и жанрове на старобългарската литература. С., 1985.
- Топалов, К. Григор Пърличев. Живот и дело, 1982
- Топалов, К. Раковски и Ригас в културно-историческите модели на Балканското възраждане. С., 2003.
- Унджиев, Ив., Унджиева, Цв. Христо Ботев – живот и дело. С., 1976; 1985.
- Унджиева, Цв. Любен Каравелов – белетрист и фейлетонист, 1968.
- Цанева М., Писатели и творби. С., 1980 г.
- Цанева, М. Св. Минков. Литературнокритически очерк. С., 1961.
- Чернокожев, Н. Любен Каравелов и българското възрожденско време. С., 1995.
- Чернокожев, Н. От възраждане към прераждане. С., 2003.
- Ангелова-Дамянова, С. Българска литература – критически етюди. Бургас., 2011.
- Ангелова-Дамянова, София. Лекции по българска литература между Първата и Втората световна война. Част първа. Бургас: Либра Скорп, 2016 г.
- Ангелова-Дамянова, София. Женският глас на историята. Бургас, Либра Скорп, 2004.
- Беляева, С. Преображенията на героя в съвременната белетристика. 1977.
- Беляева, С. Време, литература, човек. Наблюдения върху съвременната българска проза. 1986.
- Българската критика за Гео Милев. С., 1974 г.
- Българската литературна критика за Г. Милев. С., 1985 г.
- Българската критика за Н. Вапцаров. С., 1969 г.
- Вечната и святата. Нови студии за Багряна. С., 1994 г.

- Бумбалов Л., Лабиринтите на Психея. Г. Райчев и психологическите търсения на българските белетристи между двете световни войни. С., 1988 г.
- Българска литературна класика. II, III част, Пловдив, 1996 г.
- Българската литература – фигури на четенето. С., 2000
- Галонзка, В. Опитомяването на скорпионите. Поглед на един чужденец към българската литература. Шумен, 1994.
- Ганчева, Б. Нова българска литература до Първата световна война. Пловдив, 1993.
- Ганчева, Б. и Ж. Иванов. Българска литература от Освобождението до Първата световна война. Пловдив, 1989.
- Гео Милев. Нови изследвания и материали. С., 1989 г.
- Георгиев, Н. Тезиси по история на новата българска литература - Литературна история, 1987, кн. 16, с. 3-27.
- Георгиев, Н. Сто и двадесет литературни години С., 1992.
- Георгиев, Н. Анализационни наблюдения. Шумен, 1993.
- Господинов, Г. Поезия и медия. С., 2005
- Дачев, М. Семиотика на цвета в поетичния текст. С., 1997.
- Димчева, Р. Скокове във времето. Иван Радоев – духовен опит, творчество. 1994.
- Дойнов, П. Българската поезия в края на ХХ век. 2007.
- Добрев Д., Поетика на Йовковия разказ. С., 1989 г.
- Елевтеров, Ст. Нова българска литература (1878-1918). С., 197
- Елисавета Багряна. Нови изследвания. С., 1989 г.
- Емилиян Станев. Личност и творческа съдба. Сборник доклади. 1997.
- Жечев, Т. Литература и общество. С., 1982.
- Жечев, Т. Въведение в изучаването на новата българска литература. С., 1992.
- Жечев Т., История и литература. С., 1982 г.
- Жечев Т., Българският роман след 9. IX. 1944. С., 1980.
- Зарев, П. Панорама на българската литература. С., т. 1-5, 1977.
- Защо сме такива? В търсене на българската културна идентичност. Съст. Румен Даскалов, Иван Еленков. С., 1994.
- Игов, Св. История на българската литература 1878-1944, С., 1990.
- Илиев, Ст. Естетическите програми на френските и руските символисти. С., 1979.
- Илиев Ст. Пътищата на българските символисти. С., 1981.
- Илиев, Ст. Естетическите програми на френските и руските символисти. С., 1979.
- Илиев Ст. Пътищата на българските символисти. С., 1981.
- Илиев, Ст. Ивайло Петров и неговите герои, 1990.
- Интерпретации на класически текстове от българската литература. Част 1-4. Шумен, 1992-1995.
- Интерпретации на класически текстове от българската литература. Част 1-4. Шумен, 1992-1995.
- История на българската литература в четири тома С., т. 3., 1970.

- Ичевска, Т. Романите на Димитър Димов. Велико Търново, 2006.
- Йовева Р., Философско-историческите романи на Ем. Станев. С., 1981
- Йордан Йовков. Нови изследвания. С., 1982 г.
- Камбуров, Д. Явори и клони. С., 2003
- Каролев Св., Атанас Далчев. С., 1988 г.
- Кирова, М. Българска литература от Освобождението до Първата световна война. Част I. С., Колибри, 2016.
- Кирова, М. Българската поема от Освобождението до Първата световна война. С., 1988
- Кирова, М. Сънят на медуза. Към психоанализа на българската литература. С., 1995.
- Кирова, М. Смях и духовна младост. [Вестник] “Българан” и българановци като явление в националната култура. Септември, 2, 1988, с. 202-212
- Кирова, Милена. Проблематичният реализъм. С., 2002
- Кирова, М. Йордан Йовков. Митологии и митологеми. С., 2001.
- Кирова, Милена. Между пътя и мястото: към проблема за родовата (gender) идентичност на текста-Багряна. В: Култура и критика. Част III: Краят на модерността? <http://liternet.bg/>
- Колева, Д. Лириката на 60-те години (Стилови тенденции и многообразие). 1998
- Константинова Елка, Въображаемото и реалното. Фантастиката в българската художествена проза. С., 1987 г.
- Константинова Елка, Георги Райчев. Литературнокритически очерк. С., 1970 г.
- Константинова Елка, Георги Караславов. Литературнокритически очерк. С., 1977 г.
- Къосев Ал., “Пролетен вятър” на Фурнаджиев в контекста на своето време. С., 1988г.
- г.
- Коларов, Р. Литературни анализи. С., 1995.
- Коларов, Р. В художествения свят на романа „Хоро”.
- Кръстев, Кр. Етюди, критики, рецензии. С., 1978.
- Ликова, Р. Проблеми на българския символизъм. С., 1985.
- Ликова, Р. Портрети на български символисти. С., 1987.
- Ликова, Р. Художествени насоки на българския символизъм. С., 1987.
- Литературата – новият поглед. С., 1999
- Ликова, Р. Проблеми на европейския символизъм. С., 1984.
- Ликова Р., Естетическият прелом в поезията на 20-те години. С, 1978 г.
- Ликова Р., История на българската литература - поети на 20-те . С., 1979 г.
- Ликова Р., Поети на 40-те години. С., 1994 г.
- Лукова, К. Петко Ю. Тодоров – концептуализация на междужанровите пространства. С., 1999
- Мешков, Ив. Есета, статии, студии, рецензии. С., 1989.
- Неделчев, М. Социални стилови критически сюжети. С., 1987.
- Неслученият канон: български писателки от Възраждането до Втората световна война. ред. и предговор Милена Кирова. С., Алтера, 2009.

- Николчина, Миглена. Родена от главата. С., 2002
- Ничев Б., Вапцаров или нашият поетичен диалог със света. С., 1989 г.
- Ничев Б., Съвременният български роман: Към история и теория на епичното в съвременната българска художествена проза. С., 1978, 1981.
- Ничев Б., Критика и литературна история. С., 1980.
- Ничев Б., Литературна класика и съвременност. С., 1990.
- Никола Вапцаров. Нови изследвания. С., 1970 г.
- Никола Вапцаров. Нови изследвания и материали. С., 1980 г.
- Освобождението 1878 и развитието на българската литература. С., 1977.
- Панова, И. Вазов, Елин Пелин, Йовков. Майстори на разказа. 1988 (3. Изд.)
- Панова Сн., Стъпалата на комедията. С., 1980 г.
- Панова Сн., Ст. Л. Костов, С., 1987 г.
- Пелева, И. Четени текстове. Пловдив, 1994.
- Пелева, Инна. Йордан Радичков. Дума, разказ и тъга. 2004
- Пенев, Б. Студии, статии, есета. С., 1985.
- Петров Здр., Асен Разцветников. С., 1963 г.
- Протохристовата Клео, Несъвършени изречения. Пловдив, 1990 г.
- Протохристовата, К. Благозвучието на дисонанса. Опити върху междутекстовостта. С., 1991.
- Радославов, Ив. Българска литература 1880-1930. 3. Изд. С., 1992.
- Речник на българската литература. С., т. 1-3, 1970.
- Речник по нова българска литература. С., 1994.
- Защо сме такива? В търсене на българската културна идентичност. Съст. Румен Даскалов, Иван Еленков. С., 1994.
- Русева В., Аспекти на модерността в българската литература през 20-те години. Велико Търново, 1993 г.
- Русева, В. Мистичният Йовков. ВТ, 1998.
- Сарандев, Ив. Българска литература /1918-1945/. Т. 1. Хермес, 2004.
- Сарандев Ив., В света на "Старопланински легенди", С., 1980 г.
- Сапарев Огн., Фантастиката като литература. С., 1990 г.
- Сугарев Едв., Българският експресионизъм. С., 1988 г.
- Сугарев, Е. Николай Райнов – боготърсачът богоборец, 2007.
- Султанов С., Йовков и неговият свят. С., 1980 г.
- Септемврийското въстание в българската литература. С., 1983 г.
- Стефанов, В. Участи Вавилон. Лица, маски и двойници в българската литература. С., 2000.
- Стефанов В., Творбата – място в света. С., 2004 г.
- Стефанов, В. Творбата - безкраен диалог. С., 1992.
- Стефанов, В. Литературната институция. 1995.
- Стефанов, В. Българска литература ХХ век. С., 2003
- Съвременни прочити на класиката. Нови изследвания върху българската литература. С., 1998.
- Творби и проблеми. Литературни анализи. Т. 2, С., 1982 г.
- Творци на българската литература. Т. 3, С., 1982 г.
- Тиханов, Г. Жанровото съзнание на кръга "Мисъл". С., 1998

- Тотев П., За него - Живота /Пет подстъпа към "Моторни песни" на Н. Вапцаров/, С., 1983 г.
- Традиция, отворена към бъдещето. 85 години от рождението на Анг. Каралийчев. С., 1989 г.
- Топалджикова Яна, Необходимото чудо. Митът в българската драма. С., 1988.
- Хаджикосев, С. Българският символизъм и европейският модернизъм. С., 1974.
- Хаджикосев, С. Българският символизъм. С., 1979.
- Хаджикосев С., Класическо, т. е. съвременно. С., 1992 г.
- Хранова, А. Литературният човек и неговите български езици. Пловдив, 1995.
- Цанев Г., Историческият роман. С., 1976 г.
- Цанев, Г. Страници от историята на българската литература в четири тома. С., 1967-1975.
- Цанева М., Писатели и творби. С., 1980 г.
- Цанева М., Св. Минков. Литературнокритически очерк. С., 1961 г.
- Чолаков Здр., Хр. Смирненски. Творчески портрет. С., 1988 г.
- Чолаков Здр., Философски проблеми в българската поезия. С., 1979.
- Шишманов, Ив. Д. Избрани съчинения в три тома. (Ред. Г. Димов) С., 1965 – 1971
- Янев, С. Традиции и жанр. Поглед към еволюцията на българския разказ. С., 1975.
- Янев, С. Пародийното в литературата. С., 1989.
- Янев, С. Традиции и жанр. Поглед към еволюцията на българския разказ. С., 1975.
- Янев С., Тенденции в съвременната проза. С., 1977.
- Янев, С. и др. Атлас на българската литература.

Програмата е приета с Протокол № 6 от 13 февруари 2017 г.

Р-л катедра „Български език и литература“:.....
/проф. дфн М. Парзулова/